

PLAN DE IGUALDADE
2022\2023

---

1. INTRODUCCIÓN

2.XUSTIFICACIÓN

3.NORMATIVA BÁSICA DE REFERENCIA

4.CARACTERÍSTICAS DO NOSO CENTRO

**5.ACTUACIÓNS NO DESENVOLVEMENTO DO PLAN DE
IGUALDADE NO CENTRO**

6.OBXECTIVOS

7.CONTIDOS

8.METODOLOXÍA

9.ACTIVIDADES NO CENTRO

10.RECURSOS MATERIAIS

11. AVALIACIÓN

1. INTRODUCCIÓN

Educar é proporcionar unha formación integral que permita a nenos e nenas, mozos e mozas unha formación plena e que axude a configurar a súa identidade, así como construír unha concepción da realidade que integre á súa vez o coñecemento e a súa valoración ética e moral. Coeducar implica educar sen diferenciar as mensaxes en función do xénero.

A coeducación é un estilo educativo, un proceso de transformación social que apunta a unha convivencia entre os sexos afastada da opresión mutua e tendente a unha relación de xustiza e respecto e en interese dunha formación integral e unha efectiva igualdade de oportunidades entre homes e mulleres.

O camiño para avanzar cara á igualdade é a educación. O respecto, a liberdade e a igualdade son tres pés nos que se basea. Desde as aulas podemos ensinarlles aos nenos e ás nenas a ter unha visión do mundo e da sociedade libre de prexuízos e estereotipos.

Este Plan ofrece pautas para a promoción da igualdade de xénero, a coeducación e a prevención da violencia de xénero nos centros educativos, incorporando de forma integrada e transversal a perspectiva de xénero en todas as actuacións do centro. Establece medidas e actuacións concretas para continuar profundizando, desde unha perspectiva de xénero, nos Plans do centro, nos materiais e no currículo; na aprendizaxe, a formación e a implicación de toda a comunidade educativa; na promoción de accións de prevención da violencia de xénero e na propia estrutura do sistema educativo

O noso Plan de Igualdade de Xénero fíxose seguindo as directrices do I Plan de actuacións para a Igualdade nos centros educativos de Galicia 2016-2020 da Xunta de Galicia.

2.- XUSTIFICACIÓN

É preciso que en todos os ámbitos da educación se faga énfase na necesidade de camiñar cara á corresponsabilidade, de tal xeito que se modifiquen os patróns de conduta adquiridos pola tradición familiar e social que crearon etiquetas para as distintas tarefas en función do xénero.

Para a elaboración deste Plan tivéronse en conta catro principios inspiradores que sustentan todos e cada un dos eixos de actuación:

- **Transversalidade:** a igualdade de xénero como un principio transversal e sempre presente na actividade educativa.
- **Sociedade igualitaria:** a construción dunha sociedade na que homes e mulleres sexan iguais empregando a educación como medio para combater tódalas formas de discriminación.

- **Obxectivo violencia 0 nas aulas e na sociedade:** é imprescindible a sensibilización e a concienciación na comunidade educativa do problema da violencia de xénero na nosa sociedade e a loita pola súa total desaparición.
- **Inclusión e integración da diversidade.** A educación para a aceptación da diversidade sexual e a integración plena de todas as persoas na comunidade educativa e na sociedade sen que inflúa a súa opción afectiva ou sexual.

3.- **NORMATIVA BÁSICA DE REFERENCIA**

Para elaborar el presente Plan de Igualdade tívose en conta a seguinte lexislación:

1. Ley Orgánica 1/2004, de 28 de diciembre, de Medidas de Protección Integral contra da Violencia de Xénero. (BOE núm. 313, de 29 de diciembre de 2004).
2. Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio (art. 1)
3. Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo (art 23 e 24)
4. Lei galega 11/2007, do 27 de xullo, para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero dedica o capítulo III do Título I
5. Decreto lexislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia
6. Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia
7. Lei 2/2014, do 14 de abril, Capítulo V

4.- **CARACTERÍSTICAS DO NOSO CENTRO**

Indicadores internos:

Perfil do Claustro de profesoras e profesores :

14 mestras e 3 mestres.

Cargos de responsabilidade:

Directora , xefa de estudos e secretaria

Perfil do alumnado:

76 varóns e 65 nenas .

Desde que o centro pasou a ser de Liña 1, perdemos a posibilidade de equilibrar os grupos no tocante a xénero, de maneira que na actualidade a composición dos grupos é a que nos ven dada pola matrícula. En xeral, están equilibrados salvo no caso de 4º de Educación Infantil no que, de 16 escolares so 4 son nenas.

Indicadores externos:

Índice ISEC: medio-baixo

5.- ACTUACIÓNS NO DESENVOLVEMENTO DO PLAN DE IGUALDADE

5.1.- Diagnóstico

- Diagnóstico xeral do centro en materia de coeducación
- Diagnóstico sobre aspectos concretos en función da variable xénero (resultados académicos, uso de espazos e participación, liderazgo, relacións interpersoais, conflictividade e violencia, toma de decisión, autonomía persoal...).
- Utilización de matrices de análise de situación como a seguinte:

Presenza da Coeducación no Centro			
Indicadores	si	non	en proceso
Datos estruturais			
Están os obxectivos deste Plan incluídos no P EC?			
Está nomeada a persoa do Consello Escolar que esté atenta, impulse e leve a cabo o seguimento de medidas educativas que fomente a igualdade real e efectiva entre nenos e nenas?			
Linguaxe escrita			
Carteleira do centro			
Comunicados			
Documentos do centro			
Materiais e recursos			
Biblioteca			
Taboleiro específico de coeducación			
Presenza na web do centro			
Enlaces e recursos externos			
Sesións formativas/informativas do Claustro			
Sesións formativas/informativas da Comunidade Educativa			
Outras actuacións educativas			
Utilización igualitaria de espazos e tempos			
Realización de actividades educativas e complementarias con perspectiva de xénero			

5.1.- Coordinación orgánica

5.2.1.- Co Departamento de Orientación

- Plan de Acción Titorial con perspectiva de xénero
- Desenvolvemento persoal e social
- Auto-coñecemento e identidade
- Relacións interpersoais e interaccións
- Estima e autoestima
- Educación emocional
- Educación afectivo-sexual
- Tratamento e intervención en casos de acoso e/ou violencia de xénero
- Mediación na resolución de conflitos
- Liderazgo
- Autonomía persoal

5.2.1.- Cos Equipos De ciclo e nivel.

- Comprobar a existencia de estruturas facilitadoras da elaboración de propostas e recursos
- Revisión dos libros de texto e outros materiais de uso escolar
- Comprobar a existencia de materiais e recursos para o profesorado
- Velar pola planificación e coordinación de actividades complementarias relacionadas coas conmemoracións anuais e celebracións relacionadas co xénero: 25 N (contra a violencia de xénero), 8M (día da muller), 11F (Día da muller na ciencia), 15O (Día das escritoras)...
- Outras actividades: exposicións, murais, traballos documentais, concursos, campañas... que teñan ás nenas e ás mulleres como protagonistas

5.2.3.- Con outros centros e redes colaborativas

- O centro participa en grupos de traballo, proxectos...
- Colabora con asociacións e entidades externas.
- Traballase con outros centros da zona.

6.- OBXECTIVOS

O Plan Estratéxico De Xénero en Educación da Xunta de Galicia, propón 6 grandes eixos de actuación, cada un dos cales se desgrana posteriormente en diversas medidas.

Para o noso centro seleccionamos as seguintes medidas, actuacións e indicadores establecidos nel.

Medidas , Actuacións e Indicadores

Obxectivo 1: Establecer condicións para que os centros implementen Plans de centro coeducativos a través dunha organización escolar e un currículo sen sesgos de xénero.

MEDIDA	ACTUACIÓN	INDICADORES
Garantir a integración transversal da perspectiva de xénero en todos os documentos do centro, especialmente na PXA	Elaboración do Plan de Igualdade de xénero do centro que recolla as actuacións en materia de igualdade e que se incluírá na PXA Nomeamento dunha persoa encargada da súa coordinación.	Autoavaliación por parte do centro do desenvolvemento dos obxectivos propostos así como da eficacia das accións contempladas no Plan
Promover a participación e implicación das familias no traballo coeducativo	Favorecemento e impulso da implicación das familias nos Programas de innovación educativa relacionados coa actividade extraescolar, especialmente a deportiva	Observación da evolución do número de nenas usuarias de actividades deportivas tradicionalmente consideradas masculinas

Obxectivo 2: Realizar accións de sensibilización, formación e implicación da comunidade educativa en materia de igualdade de xénero, coeducación e prevención da violencia de xénero.

MEDIDA	ACTUACION	INDICADORES
Impulsar e favorecer a práctica escolar inclusiva e equitativa mediante a utilización dunha linguaxe non sexista en todas as súas expresións: visual, oral, escrita... tamén en contornas dixitais	O Equipo Directivo establece as actuacións e directrices para asegurar o emprego dunha linguaxe non sexista no centro	Valoración do uso e presenza dunha linguaxe inclusiva en calquera das modalidades xa citadas

Obxectivo 3.- Promover actuacións de sensibilización e prevención da violencia de xénero para contribuír á súa erradicación, asegurando unha intervención axeitada ante posibles casos de violencia de xénero no ámbito educativo.

MEDIDA	ACTUACION	INDICADORES
Promover actuacións encamiñadas á sensibilización, visibilización e prevención da violencia de xénero	Dentro da acción titorial dos diferentes niveis, contemplaranse actuacións específicas de educación en valores non sexistas, de construción de roles de xénero e educación afectivo sexual tendo en conta as distintas orientacións sexuais, a autonomía persoal e a construción do autoconcepto. Tamén a elaboración dun punto de vista sobre a vida sen sesgo de xénero, cunha educación emocional equilibrada e recursos para a xestión de conflitos	Actuacións relativas á visibilización, sensibilización e prevención da violencia de xénero no ámbito da acción titorial

OBXECTIVO 4.-Fomentar a integración da perspectiva de xénero no funcionamento da Administración educativa , os seus organismos adscritos e os centros docentes dependentes del .

MEDIDA	ACTUACIÓN	INDICADORES
Promover e fomentar a autoavaliación dos centros docentes nesta materia	Inclusión de indicadores de xénero para a avaliación e a elaboración dos informes anuais de autoavaliación.	Inclusión de indicadores de xénero nos informes anuais de autoavaliación en relación coa implantación e seguimento do I Plan de actuacións para a igualdade nos centros educativos de Galicia

7.- CONTIDOS A DESENVOLVER DURANTE ESTE CURSO ESCOLAR

- Sensibilización á comunidade escolar encol da importancia de traballar a igualdade no colexio para conseguir unha convivencia pacífica.
- Concienciación ao alumnado dos beneficios da igualdade para previr as desigualdades, comportamentos xenófobos e racistas así coma condutas violentas presentes socialmente.
- Mantemento dun clima agradable para a convivencia, tomando como punto de partida a igualdade.
- Adquisición de habilidades para a resolución pacífica dos conflitos.
- Practica da linguaxe coeducativa, eliminando termos sexistas.
- Coñecemento da inxustiza que sufriron historicamente as mulleres.
- Identificación e denuncia de comportamentos de violencia de xénero.
- Solidariedade con aqueles colectivos que sofren discriminación.
- Traballar a través das distintas actividades curriculares, a importancia da igualdade entre home e muller.
- Promover, desde as primeiras idades, a necesidade de compartir as actividades que realizamos no fogar entre tódalas persoas que conviven no mesmo.
- Potenciar no alumnado o concepto de coeducación e de igualdade mediante a transmisión de valores sociais como a tolerancia, o respecto, a igualdade, a xustiza, a cooperación,...
- Mellora das relacións persoais entre o alumnado, diminuindo os conflitos e o sexismo en situacións de xogo.
- Potenciación da colaboración entre familia e escola para sensibilizar ao alumnado e ás familias da importancia da igualdade de xénero.

8.- METODOLOXÍA

A intervención no marco educativo estará marcada polos catro principios fundamentais de actuación recollidos no I Plan actuacións para a Igualdade nos centros educativos de Galicia:

Visibilidade: O Plan de Igualdade entre homes e mulleres debe estar presente nos diferentes ámbitos da escola (familia, profesorado e alumnado) a través da linguaxe escrita e oral e nos diferentes soportes de información utilizados. Trátase de poñer en valor e dar a coñecer o traballo das mulleres na Historia así como a influencia destas (ou non) nos modelos sociais. Enfrontarnos á inxustiza, á desigualdade e aos privilexios nunha sociedade democrática axudando a visibilizar que nenos e nenas aínda reciben unha socialización diferenciada en razón do seu xénero que impide o seu pleno desenvolvemento, limita as súas capacidades e repercute na xeración de pensamentos,

actitudes e hábitos diferentes que van a condicionar a súa evolución persoal a nivel social, educativo e profesional.

Transversalidade: O enfoque transversal supón a inclusión da perspectiva de xénero na elaboración, desenvolvemento e seguimento de todas as actuacións do centro. Por isto, traballarase de forma coordinada entre as diferentes áreas e ámbitos escolares. En cada ciclo revisaranse libros e outros materiais didácticos por si houbera que modificalos. Por último, será todo o Claustro quen aprobe e desenvolva cada unha das actuacións contempladas neste Plan de Igualdade.

Inclusión: As medidas e actuacións van dirixidas ao conxunto da comunidade educativa: é competencia do profesorado, alumnado e familias participar e colaborar no desenvolvemento dos obxectivos propostos neste Plan de Igualdade. Apoiaremos incondicionalmente as diferenzas, pois a diversidade enriquece as relacións; mentres que a desigualdade e a discriminación, empobréceas e convérteas en problemas. Conciliar intereses e crear relacións de xénero máis igualitarias, fan da inclusión un dos principios fundamentais deste Plan.

Paridade: A paridade é un dereito e un principio fundamental, necesario para o logro de maiores cotas de xustiza e liberdade no exercicio de dereitos equitativos. A paridade real esixe, por unha parte, a participación equilibrada das mulleres e dos homes na toma de decisións públicas e políticas, así como, no ámbito familiar e no privado, a corresponsabilidade dos homes e das mulleres nas tarefas de crianza e coidado de acordo cun reparto e desfrute equitativos. A presenza paritaria de mulleres e homes nos diferentes ámbitos e categorías profesionais ou en postos de liderazgo e de toma de decisións, debe responder a criterios de capacidade e formación equiparables e gozar de similar consideración.

Educación por e para a Igualdade non significa realizar dúas ou tres actividades durante o curso escolar para poder plasmarlas na memoria final. Tampouco consideramos xustificada a nosa actuación con solo celebrar os días sinalados relacionados coa coeducación, a igualdade ou a non violencia, senón que entendemos que a igualdade é un cometido de todos e todas e a todos e todas concirne. Así pois, o enfoque metodolóxico deste Plan de Igualdade é globalizador, traballando en todo momento pola igualdade e o rexeitamento de posibles discriminacións por cuestión de xénero.

Trallaremos actividades prácticas, colaborativas, lúdicas, activas e participativas, nas que a aprendizaxe que os e as escolares adquiran sexa significativa. Traballaremos partindo das propias experiencias do alumnado, da contorna máis inmediata que os/as rodea: a aula e o fogar. Para eles favorecemos a comunicación familia-escola e realizaremos actividades que se inspiren na experiencia familiar así como na convivencia que eles supón para así poder trasladalo á vida en sociedade. Familias e escola, ademais de coordinarse entre ambos para intercambiar impresións,

suxestións e propostas, terían que impulsar e motivar aos escolares, manter un clima de harmonía e boas relacións, orientar, instruír, facilitar a toma de decisións e establecer criterios definidos de comportamentos e pautas de traballo. Non esquecemos que a coordinación coas familias é primordial para que estas participen asuman como propios os obxectivos propostos neste Plan.

9.- RECURSOS PERSONAIS E MATERIAIS.

Para lograr os obxectivos propostos utilizaranse tódolos materiais dispoñibles no Centro, así como aqueles que nos poidan ser achegados desde outras institucións.

Destacar como recurso máis importante, os humanos. Desde o profesorado, as familias e o alumnado, pasando polo persoal das posibles entidades colaboradoras, como parte integrante e potenciadora deste Plan. En relación cos recursos materiais, contamos no centro cun amplo abano de recursos tecnolóxicos, A metodoloxía será, preferiblemente lúdica e interactiva que fomente a motivación, o interese e a participación do alumnado, usando para elo materiais como vídeos, cancións e xogos relacionados coas distintas efemérides. Farase uso tamén de elementos máis tradicionais tales como murais e debuxos elaborados polo propio alumnado. Tamén se elaborarán textos e manifestos que avoguen pola igualdade entre xéneros. De tódolos traballos realizados polo alumnado realizaremos a maior difusión posible polos medios que son habituais entre nós (blogs, Radio Balea, corredores...) dependendo da actividade realizada.

10.- ACTIVIDADES EN EL CENTRO.

Actuacións concretas para integrar a perspectiva de xénero nos documentos do centro de acordo cos obxectivos establecidos.

Nos documentos do centro:

- Redactalos atendendo á eliminación da linguaxe sexista.
- Detectar e corrixir calquera uso desa linguaxe nos documentos do centro, así como na carteleira, recursos e materiais didácticos.
- Revisar e comprobar que os documentos do centro contemplan obxectivos destinados ao desenvolvemento da igualdade entre homes e mulleres.
- Colaborar na elaboración do Plan de Acción Titorial para así incluír obxectivos que incidan na eliminación de estereotipos sexistas na nosa sociedade e que colaboren na educación de cidadáns críticos.
- O principio de paridade nos grupos-clase, queda fora do noso control desde que o centro reduciu a súa matrícula a liña 1
- Incluír nas programacións didácticas a Igualdade na aula.
- Incluír na Formación do Profesorado algún curso relacionado coa Igualdade.

- Colaborar con outras institucións, preferiblemente próximas, nas actividades relacionadas coa Igualdade.
- No Plan de Convivencia los alumnos/as traballarán no exercicio da tolerancia e liberdade, dentro dos principios democráticos de convivencia e prevención de conflitos, xunto coa resolución pacífica dos mesmos.
- Dentro do Plan de Orientación e Acción Titorial formaremos ao alumnado no respecto dos dereitos fundamentais e na igualdade efectiva de oportunidades entre homes e mulleres.

- No Regulamento de Organización e Funcionamento

- Potenciarase a participación equilibrada nos xogos de nenos e nenas, fomentando os grupos mixtos e o desenvolvemento tanto de xogos motrices e deportivos como doutros máis tranquilos.
- Vixiarase que os espazos sexan ocupados de forma equitativa (tanto no patio coma nas aulas), sen acaparamento por parte de ningún xénero.
- Buscarase o equilibrio e a proporción de nenos e nenas no reparto de cargos, responsabilidades e tarefas por parte do profesorado.
- Poñerase especial atención en non encargar exclusivamente ás alumnas labores de coidados (acompañar a un compañeiro enfermo, ir buscar algún útil de limpeza...)

-Celebracións especiais. Efemérides

Día dos Dereitos Humanos. Faremos sempre especial referencia aos dereitos das nenas incluíndo a súa conculcación dentro dos traballos e investigación.

Semana da Muller. Como queira que coa redución de persoal no centro non temos capacidade de organización máis que para unha gran actividade por trimestre, bianualmente organizamos a Semana da Muller (que se alterna coa Semana da Paz) Nos anos que a celebración non é para todo o centro, as aulas conceden un lugar nas súas Programacións a esa celebración

Semana da Ciencia. Inclúiranse sempre a mulleres científicas.

11.- AVALIACIÓN

Para conseguir os mellores resultados no desenvolvemento deste plan de traballo, faremos unha avaliación continua que nos permitirá saber se os obxectivos propostos son os indicados e se as actividades propostas son as correctas para así poder realizar as modificacións oportunas. Valorará o grao de implicación de cada un dos membros que compoñen a nosa Comunidade Educativa, así como a coordinación entre eles e o grao de aceptación das distintas propostas. Esta avaliación continua se complementará con una avaliación final onde se valoren os resultados obtidos, as posibles melloras, erros cometidos, necesidades e grao de satisfacción coa experiencia. Para todo elo, empregaranse, entre outros, os seguintes métodos de avaliación:

- Revisión dos obxectivos e actividades programadas.
- Avaliación das actividades propostas.
- Reunión de seguimento cos titores.
- Memoria del Proxecto.

Unha vez realizada a avaliación e a memoria do presente Plan, incluíranse no Plan de Mellora para o próximo curso aquelas medidas que se consideren oportunas para a mellora do seu desenvolvemento e a consecución de obxectivos.